

Tibro kommun

kommun@tibro.se

Rektorn vid Smulebergsskolan

Marie.ahlander@tibro.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Smulebergsskolan
i Tibro kommun

Tillsyn i Smulebergsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tibro kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Smulebergsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 3 september 2012 och den 10 oktober 2012.

Fakta om skolan

Smulebergsskolan ligger i centrala Tibro och omfattar förskoleklassen och årskurserna 1 – 5. I årskurs 6 fortsätter eleverna sin skolgång vid Nyboskolan. Skolan leds av en rektor som även är rektor för fritidshemmet vid skolan. Skolan arbetar i årskursvisa arbetslag där 3 – 4 pedagoger ansvarar för ca 40 – 50 barn. Alla pedagoger är delaktiga i olika arbetsgrupper. Bland annat finns en utvecklingsgrupp som i samråd med rektor diskuterar utvecklingsområden. Det finns också pedagoger som har så kallat ämnesansvar, det ingår då bland annat att kontrollera vilken forskning som finns inom ämnet, läromedel, övrigt material m.m.

Skolans rektor har inför tillsynen redovisat sammanställningar av resultaten av de nationella ämnesproven och kunskapsresultaten avseende åren 2009-2011 för årskurs 3 och årskurs 5. Av redovisningen framgår att skillnaden är stor mellan resultaten i de nationella ämnesproven jämfört med måluppfyllelsen för ämnet i samma årskurs. År 2011 klarade exempelvis endast 45 procent av eleverna samtliga delprov i ämnesprovet i matematik. Trots det uppnådde 84 procent av eleverna de nationella målen för ämnet enligt lärarnas bedömning. Liknande skillnader mellan resultat i de nationella ämnesproven i årskurs 3 och måluppfyllelsen fanns i ämnet svenska. Rektorns uppvisade statistik vid tillsynsbesöket för år 2012 visar att skillnaderna minskat. För årskurs 5 har det enligt rektorn också funnits skillnader mellan resultat på nationella ämnesproven jämfört med lärares bedömning av måluppfyllelsen. År 2010 uppnådde 82 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i ämnesproven i engelska och matematik medan 92 procent uppnådde samtliga delprov i svenska. Av skolans sammanställning över kunskapsresultat för årskurs 5 för åren 2009-2011 framgår att de flesta elever klarade målen (95-100 procent) förutom i ämnen engelska, svenska och matematik där resultaten var något lägre (från 1 juli 2011 finns det nationella ämnesprov och kunskapskrav i årskurs 6).

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att Smulebergsskolan förbättrat sitt arbete inom de områden som Skolinspektionen pekade på vid tillsynen år 2007. Bland annat

har rektorn sammanställt och analyserat kunskapsresultaten för årskurserna 3 och 5. Skolan har också utvecklat de individuella utvecklingsplanerna med de skriftliga omdömena. Trots att skolan har förbättrat arbetet på flera områden sedan föregående tillsyn når alla elever inte de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Smulebergsskolans sammanställning av resultat för åren 2009-2011 visar att de flesta eleverna uppnått kunskapskraven för årskurserna 3 och 5 för samtliga ämnen över tid. Samtidigt visar skolans sammanställningar av kunskapsresultaten att det under samma period funnits en ibland betydande skillnad mellan å ena sidan resultaten av de nationella ämnesproven och å andra sidan den redovisade måluppfyllelsen i svenska och matematik. Skolans rektor har analyserat och diskuterat vad skillnaderna kan bero på. Undervisningens innehåll och metoder har diskuterats men också lärares bedömningsgrunder. En förklaring till bristande måluppfyllelse kan enligt rektorn vara att de åtgärder som beslutats i åtgärdsprogrammen inte varit rätt stöd efter behovet. Eftersom de nationella ämnesproven ska vara vägledande för en likvärdig bedömning av måluppfyllelsen är det angeläget att rektorn och lärare fortsätter att analysera orsaken till skillnaderna i utfallet. Tillsynen visar att det finns brister i de åtgärdsprogram som upprättas. Detta kan vara en bidragande orsak till att inte alla elever når de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolinspektionen bedömer att det finns utrymme för att Smulebergsskolan kan förbättra sina kunskapsresultat men också för att verka för att de bedömningar som görs av elevernas kunskaper är likvärdiga.

I samband med den regelbundna tillsynen har Skolinspektionen tagit del av en anmälan vilket föranlett att Skolinspektionen särskilt ställt frågor till elever och personal om elevers trygghet i lärmiljön och skolans rutiner för att förhindra kränkande behandling. Skolinspektionen har vid tiden för tillsynen därvid inte funnit annat än att Smulebergsskolan uppfyller författningarnas krav förutom vad som framgår av detta beslut.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som måste åtgärdas för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd**Bedömning**

Tibro kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet särskilt stöd:

- Åtgärdsprogrammen ska ange vilka elevens behov är.
- Beslut om anpassad studiegång ska fattas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att de åtgärdsprogram som upprättas ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I skollagen anges vidare att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Av dokumentstudier framgår att de åtgärdsprogram som skolan upprättar, inte närmare beskriver de behov eleven har utifrån den utredning som föregått åtgärdsprogrammet. När åtgärdsprogrammen ska utvärderas saknas därför en viktig komponent för att kunna ta ställning till om åtgärderna varit tillräckliga utifrån elevens behov. I ett exempel på beslut om anpassad studiegång som skolan fattat framgår inte vilka avvikelser som beslutet innebär i förhållande till den timplan och de ämnen som gäller för elevens utbildning.

Utredningen visar att skolan inte uppfyller de krav som ställs när det gäller innehållet i åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång och kommunen föreläggs att avhjälpa bristerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 och 12 §§

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Tibro kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro:

- För eleverna ska finnas elevhälsa som även omfattar psykosociala insatser.

Motivering

Av skollagen framgår att elever ska ha tillgång till elevhälsa om ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För

medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Av rektors redogörelse för verksamheten framgår att Smulebergsskolans elevhälsa består av specialpedagog, talpedagog, psykolog, skolsköterska samt rektor. Skolan har tillgång till skolläkare. Vid samtal med representanter för elevhälsan framgår att elever har mycket begränsad tillgång till psykosociala insatser då skolan saknar kurator i elevhälsan. Enligt representanter för elevhälsan kan elever i årskurs 5 vid behov få tillgång till den kurator som är verksam vid Nyboskolan inför övergång till årskurs 6. Övriga elever vid Smulebergsskolan saknar tillgång till kurator. Rektor bekräftar elevhälsans uppgifter men meddelar att avsikten är att frigöra tid för Nyboskolans kurator så att alla elever vid Smulebergsskolan får tillgång till psykosocial kompetens.

Utredningen visar att alla elever vid Smulebergsskolan inte har tillgång till elevhälsa som omfattar psykosociala insatser i form av kurator. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tibro kommun en anmärkning.

Tibro kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 1 februari 2013.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet trygghet och studiero:

- Det saknas en plan mot kränkande behandling för varje verksamhet som anger vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt samma lag ska det varje år upprättas en plan

med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Skolans plan mot kränkande behandling är gemensam med skolans likabehandlingsplan och innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förbygga kränkande behandling. Av planen, som enligt rektor är gemensam för både grundskolan och fritidshemmet, kan inte de båda skolformerna särskiljas vad gäller mål, insatser och åtgärder för det förebyggande och förhållande arbetet. Enligt rektorn upprättas dock förutom denna gemensamma plan också årligen handlingsplaner i varje arbetslag och i fritidshemmet utifrån vad som framkommit vid de kartläggningar som genomförts i de olika verksamheterna. Handlingsplanerna beskriver vilka specifika åtgärder som de utifrån resultatet av kartläggningen ska genomföra under kommande året. Dessa åtgärder är inte alltid desamma för alla klasser eller grupper utan är anpassade till vilket behov som finns. Rektorn menar att de handlingsplaner som upprättas för skolan och fritidshemmet mycket väl ska kunna sammanfogas till planen mot kränkande behandling så det tydligt framgår vilka åtgärder som ska genomföras i varje klass och fritidshemsgrupp liksom för skolan som helhet.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte anger vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning av verksamheterna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer att överträdelsen är mindre allvarlig eftersom arbetet på skolenheten dock bedrivs utifrån sådana kartläggningar och detta finns dokumenterat i andra dokument än planen mot kränkande behandling. Huvudmannen ges därför en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg och enhetschefen Hans Larson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Agneta Wennberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka

Bilaga 1

2(2)

åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).